

værktøjer til fremstilling af eksemplarer af værker, typisk skulpturer og grafik.

Hvad angår spørgsmålet om skitser og lignende har Ophavsretsudvalget fundet, at den gældende § 31, stk. 2, er uklart formuleret. Bestemmelsen omhandler muligheden for udlæg i »kunstværker«, men meningen må efter udvalgets opfattelse – set i sammenhæng med paragraffens første stykke – være »eksemplarer af kunstværker«. Et udlæg og efterfølgende tvangssalg af fx et maleri vil ikke give den endelige erhverver større ret, end hvis denne havde købt maleriet i almindelig fri handel, og erhververen vil navnlig ikke have nogen ret til at råde over værket, jf. § 27, stk. 1, 2. pkt.

På baggrund af udvalgets overvejelser finder ministeriet, at bestemmelsen i § 31, stk. 2, bør præciseres. Det foreslås, at skitser og lignende kun skal kunne være genstand for retsforfølgning, hvis de selvstændigt har været genstand for udstilling m.v. For så vidt angår eksemplarer af grafik og skulpturer, som er trykt eller støbt i flere eksemplarer, men hvor kun ét (eller enkelte) eksemplar(er) har været udstillet m.v., finder ministeriet ikke, at der opstår særlige problemer ved den foreslåede ændring, idet de ikke-udstillede eksemplarer gennem udstillingen af et duplikat efter omstændighederne må anses som »på anden måde godkendt til offentliggørelse«, jf. § 31, stk. 2.

Med hensyn til forme, stokke, plader og lignende, hvormed eksemplarer af kunstværker umiddelbart kan fremstilles, er der det særlige ved disse eksemplarer, at de for kunstneren selv kan repræsentere en høj økonomisk værdi, mens de for kreditorerne kun repræsenterer materialeværdien. Årsagen er, at kunstneren ofte vil kunne benytte de omtalte værktøjer (eksemplarer) til at fremstille nye eksemplarer af værkerne, og derigennem skaffe sig indtægter. Kreditorerne vil derimod ikke efter ophavsretslovens almindelige regler være berettiget til at fremstille nye eksemplarer uden kunstnerens samtykke.

Det foreslås derfor, at den gældende bestemmelse i § 31, stk. 2, ændres, således at kreditorforfølgning – under de i øvrigt efter § 31, stk. 1, gældende betingelser – ikke kan foretages, dersom retsforfølgningen retter sig imod manuskripter, stokke, plader, forme eller lignende, hvorved et kunstværk kan udføres, eller imod eksemplarer af kunstværker, som ikke er udstillet, udbudt til salg eller på anden måde godkendt til offentliggørelse.

De foreslåede ændringer afskærer ikke ophavsmanden fra selv at anvise de omfattede værkseksemplarer som genstand for udlæg. I og med at de pågæl-

dende værkseksemplarer er overdragelige, vil ophavsmanden også kunne pantsætte dem.

Til nr. 13

Overskriften »Særlige bestemmelser om edb-programmer« til de foreslåede bestemmelser i §§ 42 a og 42 b skal ses på baggrund af, at bestemmelserne indebærer en fravigelse af visse af de i lovens kap. 3 indeholdte almindelige bestemmelser om ophavsrettens overgang til andre.

Efter § 27, stk. 1, 2. pkt., indbefatter overdragelse af et eksemplar ikke overdragelse af ophavsret. I lovens § 28, stk. 1, bestemmes, at overdragelse af ophavsret ikke giver erhververen ret til at ændre værket, når ikke andet er aftalt.

De nævnte bestemmelser fraviges i det fremlagte forslag til en § 42 a, hvorefter en aftale om ret til at udnytte et edb-program – når intet andet er aftalt – giver ret til at foretage sådanne ændringer i programmet, som falder inden for rammerne af den aftalte udnyttelse samt ret til fremstilling af reserve- og sikkerhedskopier m.v.

Efter § 27, stk. 1, 3. pkt. gælder det, at har ophavsmanden overdraget en anden ret til at gøre værket tilgængeligt for almenheden på en bestemt måde eller ved bestemte midler, giver overdragelsen ikke erhververen ret til at gøre det på andre måder eller ved andre midler. Denne bestemmelse vil efter forslaget til § 42 b vanskeligt kunne finde anvendelse på forholdet mellem arbejdstager og arbejdsgiver på edb-området, idet § 42 b fastslår som en almindelig formodningsregel, at ophavsretten til et edb-program – når intet andet er aftalt – skal tilkomme arbejdsgiveren.

I øvrigt finder bestemmelserne i §§ 42 a og 42 b principielt kun anvendelse på aftaler, som er indgået efter lovens ikrafttræden, og edb-programmer, som er frembragt efter dette tidspunkt. På baggrund af hidtidig lovgivningspraksis på ophavsretsområdet finder Kulturministeriet det ikke påkrævet med nogen udtrykkelig lovbestemmelse herom. Spørgsmålet er næppe af særlig betydning, da de aftaler og sædvaner, som eksisterer, antagelig ofte vil føre til samme resultater som foreslået i §§ 42 a og 42 b.

Til § 42 a

Den normale brug af et edb-program indebærer i almindelighed, at det er nødvendigt at foretage en eksemplarfremstilling, som er omfattet af ophavsretslovens beskyttelse, idet programmet overføres på en indretning, der kan gengive det. Hertil kommer, at